

УДК 811.112.2'373'42:659

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-26>

Людмила ПАСИК

кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Україна, 43025

ORCID: 0000-0001-8635-5168

Web of Science ResearcherID: ABC-3263-2021

Лариса РИСЬ

кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Україна, 43025

ORCID: 0000-0003-0775-9629

Web of Science ResearcherID: ABC-9474-2021

Олена БОНДАРЧУК

кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Україна, 43025

ORCID: 0000-0001-5922-5253

Бібліографічний опис статті: Пасик, Л., Рись, Л., Бондарчук, О. (2022). Дискурсивні конфігурації концепту KRIEG у німецькомовному Інтернет-дискурсі. *Актуальні питання іноземної філології*, 16, 179–185, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-26>

ДИСКУРСИВНІ КОНФІГУРАЦІЇ КОНЦЕПТУ KRIEG У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

Наукову розвідку присвячено дослідженню конфігураційних зв'язків концепту KRIEG у німецькомовному Інтернет-дискурсі. Для досягнення заявленої мети використано такі методи дослідження: гіпотетико-дедуктивний метод, метод словникових дефініцій, інтерпретативно-семантичний аналіз, дискурс-аналіз. У роботі висвітлено низку досліджень щодо теоретичного матеріалу і з'ясовано значення терміна «дискурсивна конфігурація концептів». Проаналізовано емпіричний матеріал, на основі методу словникових дефініцій подано тлумачення лексеми Krieg, що сприяло окресленню сфер, які є дотичними до війни. Виявлено, що концепт KRIEG утворює в німецькомовному Інтернет-дискурсі конфігураційні зв'язки з сімома іншими концептами, один з яких має позитивний оцінний компонент – FAMILIE і посідає друге місце за лексичним наповненням, п'ять можуть бути як позитивними, так і негативними або нейтрально забарвленими – SPRACHE, GEFÜHLE, POLITIK, WAFFEN, MILITÄR, один є антиконцептом із виключно негативним забарвленням GRÄUELSTATEN. Найбільше лексично наповненим є концепт POLITIK. Усі ці концепти окрім того пов'язані і один з одним, вони мають неоднакове змістоє наповнення і це пояснюється відображенням ставлення лінгвоспільноти до війни, до цінностей та переживань. Це підтверджує думку науковців, що за своєї універсальності будь-який концепт містить культурно-специфічні ознаки. Фрагменти текстів у Інтернет-дискурсі засвідчують переосмислення деяких концептів лінгвоспільноти. Зокрема, представники старшого покоління у Німеччині переживають повторно психологічну травму, спостерігаючи за жорстокими подіями війни в Україні, і їх переповнюють почуття страху, розпачу та безпорадності, які їм також довелося у свій час пережити. Усі ці явища сприяють виявленню особистості індивідуума, що є одночасно носієм прототипних цінностей спільноти, до якої він належить.

Ключові слова: концепт, концептосфера, Інтернет-дискурс, дискурсивна конфігурація, війна.

Liudmyla PASYK

PhD in Philology, Associate Professor at the Department of German Philology, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli Ave, Lutsk, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0001-8635-5168

Web of Science ResearcherID: ABC-3263-2021

Larysa RYS

PhD in Philology, Associate Professor at the Department of German Philology, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli Ave, Lutsk, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0003-0775-9629

Web of Science ResearcherID: ABC-9474-2021

Olena BONDARCHUK

PhD in Philology, Associate Professor at the Department of German Philology, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli Ave, Lutsk, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0001-5922-5253

To cite this article: Pasyk, L., Rys, L., Bondarchuk, O. (2022). Dyskursyvni konfigurationsii kontseptu KRIEG u nimetskomovnomu internet-dyskursi [Discursive configurations of the concept KRIEG in the German language Internet-discourse]. *Current Issues of Foreign Philology*, 16, 179–185, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-26>

DISCOURSIIVE CONFIGURATIONS OF THE CONCEPT KRIEG IN THE GERMAN LANGUAGE INTERNET-DISDISCOURSE

Scientific research is devoted to the study of the configurational connections of the concept KRIEG in the German-language Internet discourse. To achieve the goal, we used the following research methods: hypothetical-deductive method, method of dictionary definitions, interpretive-semantic analysis, and discourse analysis. The paper highlights a number of studies on theoretical material and clarifies the meaning of the term “discursive configurations of concepts”. Empirical material is analyzed, based on the method of dictionary definitions, the interpretation of the word Krieg is given, which helped to delineate the areas related to the war. It was found that the concept KRIEG in the German-language Internet-discourse forms configurational connections with seven other concepts, one of which has a positive evaluation component – FAMILIE and ranks second in lexical content, five can be both positive and negative or neutral marked – SPRACHE, GEFÜHLE, POLITIK, WAFFEN, MILITÄR, one is an anti-concept with an exclusively negative color GRÄUELSTATEN. The concept POLITIK is the most lexically filled. All these concepts also relate to each other; they have different content and this can be explained by the reflection of the attitude of the linguistic community to the war; to values and experiences. This confirms the opinion of scientists that in its universality, any concept contains culturally specific features. Fragments of texts in Internet discourse testify to the rethinking of some concepts of the linguistic community. In particular, the older generation in Germany is once again experiencing psychological trauma as they watch the brutal events of the war in Ukraine, and they become overwhelmed by feelings of fear, despair and helplessness that they had to endure. All these phenomena contribute to the identification of the individual, who is also the bearer of the prototype values of the community to which he belongs.

Key words: concept, conceptosphere, Internet discourse, discursive configuration, war.

Постановка наукової проблеми та її значення. У результаті селекції дискурсу утворює свою власну концептосистему за схемою конфігурації, яка складається із типологічно різних концептів. Деякі науковці схиляються до думки, що найбільш влучним терміном на позначення ідеї кластерного наповнення дискурсу концептами є конфігурація, тому що вона вказує на зовнішньо видиме взаєморозташування певних елементів системи і не має вимоги щодо ієрархічності структурних елементів системи, проте

не виключає її. Своє місце у цій системі знаходить і концепт KRIEG. Війни супроводжують людство протягом усієї його історії. З давніх давен тема війни становить важливий предмет аналізу, і зараз кількість таких досліджень зростає. Увага до проблем осмислення й розуміння війни посилилася через усвідомлення можливості глобальних катастроф внаслідок застосування зброї масового знищення.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Уперше термін «дискурсивна конфігурація концептів»

уведено в обіг українським науковцем-філологом Приходько А. М., який трактує його як такий різновид систем, у яких певна множина концептів виявляється ситуативно впорядкованою за принципом логічної доцільності та на цій основі включеною в систему більш високого порядку – концептосферу [Prykhodko, 2008, pp. 237–238]. Концептосфера – це тематично об'єднана сукупність концептів, що є елементом концептуальної картини світу [Kozhushko, 211, p. 287].

Відбір концептів, їх комбінування та компонування залежить від багатьох комунікативних чинників – мовленнєвих інтенцій, соціорольової структури адресантно-адресатних відносин, тактико-стратегічних настанов тощо. Проте визначальними серед них є три дискурсивні категорії: середовище, модус і стиль спілкування [Prykhodko, 2008, p. 248; Yakovliev, 2019].

Людина мислить логічно і таким же чином пов'язує концепти між собою. У більш широкому контексті дискурсивні конфігурації концептів конструюються, моделюються і модифікуються людиною безупинно, але при цьому набір сталих залишається суворо заданим відповідним комунікативним середовищем і кількісно та якісно стабільним у тих межах, що окреслені дискурсивним узусом. Важливою передумовою створення когнітивної карти дискурсу є прив'язка деяких концептів до певного мовленнєвого середовища.

Кожен функціональний стиль теж має свій власний набір концептів. Концепти постають у дискурсі як «згустки» смислу, як концентрати певної ідеї, що виникають у місцях перетину ліній асоціативних мереж [Prykhodko, 2008, p. 258].

Концепти як складові мовних картин світу актуалізуються і, відповідно, об'єктивуються в різних культурах і у різних дискурсах по-різному. Можна припустити, що одна з головних особливостей дискурсу полягає в тому, що, по-перше, його когнітивний каркас чітко утворює певна група концептів і, по-друге, сам він концентрується навколо певних концептів, створюючи той загальний соціальний контекст, у якому можуть бути описані об'єкти, діючі особи, обставини, час, вчинки тощо [Prykhodko, 2008, p. 265–266].

Мета й завдання статті. Метою нашої розвідки є виявлення конфігураційних зв'язків концепту KRIEG у сучасному німецькомовному Інтернет-дискурсі. Досягнення цієї мети

реалізується через аналіз фактичного матеріалу, взятого з текстів з Інтернету, які висвітлюють війну в Україні німецькою мовою.

Для виконання завдань і досягнення поставленої мети застосовано такі загальнолінгвістичні методи та методики дослідження, як загальнонауковий гіпотетико-дедуктивний метод, що передбачає добір емпіричного мовного матеріалу; метод словникових дефініцій для з'ясування значення лексеми війна; здійснено інтерпретативно-семантичний аналіз контекстів та дискурс-аналіз, що дозволило з'ясувати дискурсивні конфігурації концепту KRIEG.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Досліджуваний нами концепт KRIEG актуалізується у різних типах дискурсу, що підкреслює його значущість для носіїв різних лінгвокультур і німецької зокрема. Цій тематиці присвячені розвідки низки науковців: Васянович Є. досліджувала структурно-семантичне наповнення концепту ВІЙНА [Vasianovych, 2018], Гоменюк О. аналізувала індивідуально-авторську картину світу Оксани Забужко і місце концепту ВІЙНА у ній [Gomeniuk, 2018], німецький соціолог Кноблаух Г. аналізує у своєму есе значення війни, різні дискурси та параною влади, а також ставлення видатного вченого Мішеля Фуко до війни [Knoblauch, 2000]. Війна стає міждисциплінарним предметом досліджень, адже – це велике горе, яке спіткало українську землю у XXI столітті, і до якого прикута увага усього світу. Хтось стурбований, хтось засуджує, інші просто коментують і вичікують, дехто допомагає чим може і як може, і усі ці процеси знаходять своє відображення в мові. Згідно з тлумачним словником під редакцією Дудена лексема *Krieg* має таке значення: *mit Waffengewalt ausgetragener Konflikt zwischen Staaten, Völkern; größere militärische Auseinandersetzung, die sich über einen längeren Zeitraum erstreckt* [Duden]. У словнику DWDS знаходимо таку дефініцію: *der Krieg ist organisierte militärische Auseinandersetzung meist großen Ausmaßes und längerer Dauer zwischen Staaten, Militärbündnissen, ethnischen, sozialen oder anderen Interessengruppen* [DWDS]. Ці терміни задають способи інтерпретації подій і формують понятійну рамку для дій політиків і дипломатів. Як засвідчує фактичний матеріал,

можна виділити певні сфери, які прямо чи опосередковано є дотичними: військо (das Militär), політика (die Politik), сім'я (die Familie), почуття (die Gefühle), мова (die Sprache) тощо. Сполучуваність лексеми *Krieg*, яка допомагає з'ясувати конфігураційні можливості досліджуваного концепту, засвідчує різний ступінь пріоритетності концептів, з якими концепт *KRIEG* вступає у конфігурації. Найбільш пріоритетними є ті концепти, які актуалізуються широким набором лексичних одиниць.

Концепт *KRIEG* нерозривно пов'язаний із концептом *MILITÄR*, оскільки у війні беруть участь військові, одна сторона є нападником (*Angreifer*), інша сторона захищає свою землю (*Verteidiger*): “*Nach Angaben des britischen Verteidigungsministeriums wird außerdem Mariupol weiterhin intensiv und wahllos angegriffen*”; “*Die Frage ist, wie lange die Verteidiger noch durchhalten können*.” [Tagesschau]. Лексема *військо* має різні синоніми *Militär, Armee, Truppen, Streitkräfte, Wehrmächte* [Tagesschau]. Окрім того військові воюють використовуючи різне озброєння, тобто є зв'язок з концептом *WAFFEN*: *Kriegsschiffe, Kampfhubschrauber, Kampfflugzeuge, Kampf- und Aufklärungsdrohnen vom Typ Bayraktar, Raketen, Panzerhaubitze, Mehrfachraketenwerfer, Handfeuerwaffen, Panzerabwehrrakete Javelin, Luftabwehrsysteme* [Deutsche Welle]. Особливо відзначилися російські військові своїми вчинками по відношенню до цивільного населення, їхні дії відносяться до антиконцепту морального плану *GRÄUELSTATEN*: *Zivilistenfolterung, Geiselnahme, Vergewaltigung (von Frauen und Minderjährigen), Plünderung, Mord, Erpressung* [Bayerischer Rundfunk]; “*Als Zeichen der Solidarität hat EU-Kommissionschefin Ursula von der Leyen mitten im Krieg die Ukraine besucht und sich ein Bild von Gräueltaten der russischen Armee gemacht*” [dpa].

Простежується також зв'язок із концептом *POLITIK*, адже військові конфлікти і війни – це справа політики. Високопосадовці багатьох країн і члени міжнародних організацій, представники різних партій не стоять осторонь, тому що війна – це зло, напад на демократію і свободу і через те вона стосується усіх, хто несе відповідальність за збереження миру у світі:

– організації: *Europäische Union, G7, G20, UNO, NATO, Sicherheitsrat der Vereinten*

Nationen, Europarat, Parlamentarische Versammlung des Europarates, Europäische Kommission, Internationaler Gerichtshof in Haag, Regierungen verschiedener Länder, Senat;

– представники різних політичних організацій: *Generalsekretär der Vereinten Nationen, Präsidentin der Parlamentarischen Versammlung, Präsident, Bundeskanzler, Premier, Botschafter der Ukraine, Abgeordnete;*

– діяльність: *Sitzungen durchführen, aktuelle Situation besprechen, Sanktionen beschließen / verhängen / verschärfen (Nach den Gräueltaten im ukrainischen Ort Butscha will die EU ihre Sanktionen gegen Russland weiter verschärfen [Deutsche Welle], Verhandlungen durchführen, Maßnahmen treffen, Entscheidungen treffen, Waffen liefern (Schwere Waffen für die Ukraine: Welches Land liefert was? [Deutsche Welle]), Besuche machen, Reden halten.* Аналіз виокремлених фрагментів показав, що цей концепт є найбільше лексично наповненим.

Концепт *KRIEG* має конфігураційні зв'язки з концептом *FAMILIE*. Сім'я завжди була і залишається дуже важливою частиною культури народу, поза межами якої неможливо уявити його культурно-історичний образ взагалі [Pasyk, 2016]. Війна ставить під загрозу існування сім'ї, тому що обстрілюються пологові будинки (*Angriff auf Geburtsklinik in Mariupol*), бомбляться житлові квартали (*Putins Truppen bomben Wohnhäuser nieder*), вбиваються і гвалтуються жінки і дівчата, навіть діти, які потім помирають від насилля: “*...Zunächst erzählt die Frau, wie sie und ihre 17-jährige Tochter die Besatzung erleben, dass sie zu Kundgebungen zur Unterstützung der Ukraine in der Stadt gegangen seien und gesehen hätten, wie das russische Militär Zivilist*innen getötet habe. Erst später berichtet sie, dass sie und ihre Tochter eine Gruppenvergewaltigung durch das russische Militär durchlitten haben*” [Deutsche Welle]. Сім'ї живуть на відстані, діти тривалий час не бачать свого батька, тому що змушені втікати в інший регіон як внутрішньо переміщені особи, або за кордон як біженці: “*Putins Krieg in der Ukraine hat die größte Fluchtbewegung Europas seit dem zweiten Weltkrieg verursacht: Über 10 Millionen Menschen mussten ihre Heimat verlassen. Fast vier Millionen Menschen haben die Ukraine verlassen. Aber mit mehr als sechs Millionen Menschen sind die meisten Geflüchteten in der*

Ukraine geblieben und damit Binnenvertriebene” [Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung]. Окрім того у боротьбі за рідну землю гине багато військових, як чоловіків, так і жінок, які є або могли б стати чиїмись мамами чи татами, а стали жертвами путінського терору: *“Bei den neuen schweren Kämpfen in der Ostukraine ist ein Soldat der Regierungstruppen getötet worden”* [Der Tagesspiegel]. За лексичним наповненням цей концепт посідає друге місце.

Безсумнівним є той факт, що концепт KRIEG тісно переплітається з концептом GEFÜHLE. Розпач, біль втрат, сльози, страх, шок, лють, ненависть до ворогів і ще більша любов до рідної землі – це те, що відчувають усі українці в цей складний час, а особливо ті люди, які пережили окупацію з усіма її жахіттями або ще й зараз знаходяться під обстрілами і не мають можливості евакуюватися: *“Wie alle anderen Ukrainer hier hofft auch Galina Jovik auf eine baldige Heimkehr. Außerdem sei die vertraute Alltagsroutine wichtig, um den Kriegsschock, den ihre Schützlinge erlebt haben, so weit wie möglich zu lindern...”* [Deutsche Welle]; *“Seit einigen Wochen herrscht Krieg in der Ukraine. Viele Menschen berichten von Gefühlen der Angst und Ohnmacht...”* [Deutsche Welle]; *“Ich erlebe Verzweiflung und weinende Menschen”* [Deutsche Welle]. Репортери і журналісти зазначають, що передавати новини з територій, де точаться бої, без болю неможливо: *“Es ist schlicht unmöglich, Nachrichten zu sehen, ohne dabei einen großen Schmerz zu empfinden”* [Deutsche Welle].

Громадяни інших країн теж відчувають страх перед загрозою початку третьої світової війни. У деякого через жахливі фото і відео з України загострилися старі пережиті психологічні травми, особливо це стосується літніх людей, яким теж довелося зазнати жахіть війни у Німеччині *“Trauma Krieg: Durch die Bilder aus der Ukraine ist die Angst wieder da.... Angst, Verzweiflung, Frust”* [Deutsche Welle]. Ненависть до росіян, до «руського миру», а інколи і до білорусів через війну є не лише в Україні, вона поширюється світом і проявляється у багатьох країнах *“In Folge des Ukraine-Kriegs werden immer mehr Menschen aus Russland oder Belarus Opfer von Hass und Diskriminierung”*. Уся Європа співчуває українцям і надає допомогу і підтримку біженцям *“Also, wie leid ihnen*

die Menschen in der Ukraine tun. Es entsteht ein starkes Mitgefühl” [Deutsche Welle].

Емпіричний матеріал також вказує на зв'язок концепту KRIEG із концептом SPRACHE. Мова, як відкрита динамічна система, не залишається осторонь, а відображає ті події, які відбуваються у світі і війну в Україні також. За перебігом війни стежать усі провідні медіа і на їхніх шпальтах постійно висвітлюються новини з України. Мова – важливий інструмент для політиків *“Sprache ist das wichtigste Instrument politischen Handelns”* [Girnth & Hofmann, 2016]. За таких умов мова набуває своїх особливостей, важливе чітке розрізнення білого від чорного, про це говорить також і німецька лінгвістка Кіртін Кук *“Wir vernehmen gerade in besonderem Maße eine Sprache, die mit Superlativen und klaren Schwarz-Weiß-Unterscheidungen arbeitet. Und ich würde diesen Sprachgebrauch tatsächlich als Besonderheit in Kriegssituationen einstufen [Süddeutsche Zeitung]*. Пропаганда використовує мову для маніпуляцій людською свідомістю, зокрема путін назвав повномасштабне вторгнення в Україну не війною, а евфемізмом *“Militäroperation/spezielle Operation/militärische Sonderoperation”*, тому що таким чином він намагається прикрасити усю трагічність ситуації, адже війна – це розпач, втрати, біль. Важливим є також те, що війна ведеться не лише на полі бою, а й у соціальних мережах, у різних месенджерах, на телебаченні, на шпальтах різних видань в Інтернеті: *“Seit dem russischen Angriff auf die Ukraine am 24. Februar tobt ein doppelter Krieg: auf dem Schlachtfeld und im Netz. Dieser Informationskrieg um die Deutungshoheit wird mit unterschiedlichen Mitteln ausgefochten”* [Deutsche Welle]. Саме тут зустрічається багато фейків – *manipulierte Fotos, Falschaussagen, staatliche Propaganda und sogar Deepfake-Videos* [Deutsche Welle]. Фейкові новини, заклики, відео створюються з єдиною метою – підкорити незламний дух населення України.

Окрім того виникли неологізми, пов'язані з війною. Зокрема, росію називають *“Mordor”*, російських загарбників – *Raschisten, Razi, Orks, Okkupanten* (це слово асоціювалося раніше виключно з німцями). Відбулися також орфографічні зміни у написанні слова Путін та Росія, спершу українські ЗМІ почали писати їх з малої букви, згодом тенденцію несміливо підхопили і деякі західні ЗМІ.

Фото 1. Графіті в м. Кельн (автор фото – Рольф Фенненбернд, дра)

Осторонь не залишилися і митці, які створюють графіті. У м. Кельн, Німеччина, фасад одного з будинків прикрасили ось таким банером (Фото 1), створеним графіті-майстром Томасом Баумгертелем. Автор увіковічнив образ путіна у футболці з синьо-білими смужками, яку носять арештовані і на грудях створив напис – гру слів – “Put in prison”, який з одного боку вказує на прізвище кремлівського шефа, а з іншого закликає посадити його за ґрати “*Steckt ihn ins Gefängnis*” [Deutschlandfunk].

Отже, у німецькомовному Інтернет-дискурсі концепт KRIEG утворює конфігурації з багатьма концептами, частина із них має негативний оцінний компонент і відображає негативне ставлення до війни, усталене в сучасному західноєвропейському німецькомовному соціумі: MILITÄR (військо), WAFFEN (зброя), POLITIK (політика),

FAMILIE (сім'я) (розташований на другому місці за лексичним наповненням і є лише одним концептом, який має цілком позитивний оцінний компонент), GEFÜHLE (почуття), SPRACHE (мова), і антиконцептом GRÄUELSTATEN (звірство) (цей антиконцепт має виключно негативний оцінний компонент). Негативний оцінний компонент засвідчує прагнення людей ніколи не зіштовхуватися з такими явищами, як війна, зброя, звірство. Переважна більшість концептів, які було досліджено у нашій розвідці, можуть бути як нейтрально/позитивно, так і негативно забарвленими (MILITÄR, WAFFEN, POLITIK, GEFÜHLE, SPRACHE). Вважаємо, що конфігураційні зв'язки концепту KRIEG можуть бути значно ширшими і в перспективі плануємо проводити наукові розвідки на матеріалі інших типів німецькомовного дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Васянович Є. Структурно-семантичне наповнення концепту «ВІЙНА» у лінгвістичних дослідженнях. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. № 38, Київ, 2018. С. 5–10.
2. Гоменюк О. Концепт «ВІЙНА» в індивідуально-авторській картині світу Оксани Забужко (на матеріалі збірки «І знов я влізаю в танк...»). *Studia Ukrainica Posnaniensia*, vol. VI: 2018, pp. 21–26.
3. Кожушко І. Про специфіку вживання терміна «концептосфера» в сучасній когнітивній лінгвістиці. *Лінгвістичні студії*. 2011. Вип. 22. С. 285–289.
4. Пасик Л. А. Об'єктивація та дискурсивна профілізація концепту PARTNERWAHL / ВИБІР ПАРТНЕРА (на матеріалі німецької мови) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2016/Pasyk_dis.pdf (дата звернення: 19.04.2022).
5. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя. 2008. 332 с.
6. Яковлев М. Дискурсивні конфігурації концептів у структурі терміносистем і концептополів політичної науки. *Вісник Львівського університету. Серія філол.-політолог. студії*. 2019. Вип. 22, с. 216–221.
7. Bayerischer Rundfunk. URL: <https://www.br.de/nachrichten/russland-ukraine-krieg-news-hintergruenderklaerungen,T15K9SO> (abgerufen am: 20.04.2022).
8. Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung. URL: <https://www.bmz.de/de/aktuelles/aktuelle-meldungen/schulze-vereinbart-unterstuetzung-ukraine-binnenvertriebene-106794> (abgerufen am: 20.04.2022).

9. Deutsche Presseagentur. URL: <https://www.dpa.com/de/> (abgerufen am: 21.04.2022).
10. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/de/schwere-waffen-f%C3%BCr-die-ukraine-welches-land-liefert-was/a-6154876322.04.2022> (abgerufen am: 28.04.2022).
11. Deutschlandfunk. URL: <https://www.deutschlandfunk.de/bananensprayer-thomas-baumgaertel-steckt-putin-in-straeflingskleidung-100.html> (abgerufen am: 28.04.2022).
12. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: <https://www.dwds.de/wb/Krieg> (abgerufen am: 10.04.2022).
13. Duden. URL: <https://www.duden.de/rechtschreibung/Krieg> (abgerufen am: 10.04.2022).
14. Girth H., Hofmann A. A. Politolinguistik. Universitätsverlag Winter GmbH, Heidelberg. 2016. 74 S.
15. Knoblauch H. Der Krieg, der Diskurs und die Paranoia der Macht. Michel Foucaults Verteidigung der Gesellschaft. *Soziologische Revue. Besprechungen neuer Literatur*. Suhrkamp Verlag, 2000. S. 263–268.
16. Süddeutsche Zeitung. URL: <https://www.sueddeutsche.de/kultur/krieg-in-der-ukraine-sprache-linguistin-1.5542769> (abgerufen am: 20.04.2022).
17. Die Tagesschau. URL: <https://www.tagesschau.de/ausland/krieg-gegen-ukraine-101.html> (abgerufen am: 21.04.2022).
18. Der Tagesspiegel. URL: <https://www.tagesspiegel.de/politik/russlands-krieg-gegen-die-ukraine-mehr-als-50-zivilisten-vom-gelaende-des-stahlwerks-in-mariupol-evakuiert/28063400.html> (abgerufen am: 21.04.2022).

REFERENCES:

1. Vasianovych, Ye. (2018). Strukturno-semantyczne napovnenia kontseptu “VIINA” u linhvistychnykh doslidzhenniakh [Structural-semantic meaning of the “WAR” concept in linguistic researches]. *Humanitarna osvita v tekhnichnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh*. № 38, Kyiv. 5–10. [in Ukrainian]
2. Gomeniuk, O. (2018). Kontsept “VIINA” v individualno-avtorskii kartyni svitu Oksany Zabuzhko (na materialii zbirky “I znov ya vlezaiu v tank...” [Concept “WAR” in the individual author picture of the world by Oksana Zabuzhko (based on the non-fiction “I enter the tank again...”)]. *Studia Ukrainica Posnaniensia*, vol. VI. 21–26. [in Ukrainian]
3. Kozhushko, I. (2011). Pro spetsyfyku vzhyvannia termina “kontseptosfera” v suchasni kohnityvni linhvistytsi [On the specifics of the use of the term “conceptosphere” in modern cognitive linguistics]. *Linhvistychni studii*. Vyp. 22. 285–289. [in Ukrainian]
4. Pasyk, L. A. (2016). Obiektivatsiia ta dyskursyvna profilizatsiia kontseptu PARTNERWAHL / VYBIR PARTNERA (na materialii nimetskoi movy) [Objectification and Discursive Profiling of the Concept PARTNERWAHL (in German Language)] : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.04. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2016/Pasyk_dis.pdf (data zvernennia: 19.04.2022). [in Ukrainian]
5. Prykhodko, A. M. (2008). Kontsepty i kontseptosystemy v kohnityvno-dyskursyvni paradymy linhvistyky [Concepts and conceptual systems in cognitive-discursive paradigm of linguistics]. Zaporizhzhia. 2008. 332 s. [in Ukrainian]
6. Yakovliev, M. (2019). Dyskursyvni konfigurasii kontseptiv u strukturi terminosystem i kontseptopoliv politychnoi nauky [Discursive configuration of concepts in the structures of terminology systems and concepts’ fields of political science]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia filos.-politolo. studii*. Vyp. 22, 216–221. [in Ukrainian]
7. Bayerischer Rudfunk. URL: <https://www.br.de/nachrichten/russland-ukraine-krieg-news-hintergruenderklaerungen,T15K9SO> (abgerufen am: 20.04.2022).
8. Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung. URL: <https://www.bmz.de/de/aktuelles/aktuelle-meldungen/schulze-vereinbart-unterstuetzung-ukraine-binnenvertriebene-106794> (abgerufen am: 20.04.2022).
9. Deutsche Presseagentur. URL: <https://www.dpa.com/de/> (abgerufen am: 21.04.2022).
10. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/de/schwere-waffen-f%C3%BCr-die-ukraine-welches-land-liefert-was/a-6154876322.04.2022> (abgerufen am: 28.04.2022).
11. Deutschlandfunk. URL: <https://www.deutschlandfunk.de/bananensprayer-thomas-baumgaertel-steckt-putin-in-straeflingskleidung-100.html> (abgerufen am: 28.04.2022).
12. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: <https://www.dwds.de/wb/Krieg> (abgerufen am: 10.04.2022).
13. Duden. URL: <https://www.duden.de/rechtschreibung/Krieg> (abgerufen am: 10.04.2022).
14. Girth H., Hofmann, A. A. (2016). Politolinguistik. Universitätsverlag Winter GmbH, Heidelberg. 74 S.
15. Knoblauch, H. (2000). Der Krieg, der Diskurs und die Paranoia der Macht. Michel Foucaults Verteidigung der Gesellschaft. *Soziologische Revue. Besprechungen neuer Literatur*. Suhrkamp Verlag. 263–268.
16. Süddeutsche Zeitung. URL: <https://www.sueddeutsche.de/kultur/krieg-in-der-ukraine-sprache-linguistin-1.5542769> (abgerufen am: 20.04.2022).
17. Die Tagesschau. URL: <https://www.tagesschau.de/ausland/krieg-gegen-ukraine-101.html> (abgerufen am: 21.04.2022).
18. Der Tagesspiegel. URL: <https://www.tagesspiegel.de/politik/russlands-krieg-gegen-die-ukraine-mehr-als-50-zivilisten-vom-gelaende-des-stahlwerks-in-mariupol-evakuiert/28063400.html> (abgerufen am: 21.04.2022).